

Secció I. Disposicions generals

CONSELL DE GOVERN

6595*Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears*

Preàmbul

I

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE), segons la redacció establerta per la Llei 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOMLOE), defineix, en l'apartat 1 de l'article 6, els currículums com un conjunt d'objectius, competències, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació de cada un dels ensenyaments. En l'apartat 2 assenyala que la configuració dels currículums ha d'anar orientada a facilitar el desenvolupament educatiu dels alumnes, de manera que en garanteixi la formació integral, contribueixi al desenvolupament ple de la seva personalitat i els prepari per a l'exercici ple dels drets humans, d'una ciutadania activa i democràtica en la societat actual, a més a més, ha de constituir una oportunitat pel desenvolupament del potencial d'una infància lliure de prejudicis de gènere i ha de tenir com objectiu primordial la capacitació de l'alumnat que li permeti un creixement al marge dels estereotips de gènere, una actitud crítica envers el sexisme, la violència i la discriminació en qualsevol àmbit de la vida, fomentant la igualtat efectiva d'oportunitats entre dones i homes, així com persones amb diversitat funcional, per accedir a una formació lliure dels prejudicis que atribueixen diferents rols depenent del seu sexe i que, en un futur, els permeti tota classe d'opcions professionals i l'exercici d'aquestes, sense que en cap cas aquesta configuració suposi una barrera que generi l'abandonament escolar o impedeixi l'accés i gaudi del dret a l'educació.

En consonància amb aquesta visió, es manté l'enfocament competencial, i es dona importància al fet que la formació integral s'ha de centrar en el desenvolupament de les competències.

Així mateix, s'ha de tenir en compte que també s'ha modificat la distribució de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes pel que fa als continguts bàsics dels ensenyaments mínims. D'aquesta manera, en relació amb els objectius, les competències, els sabers bàsics i els criteris d'avaluació, correspon al Govern de l'Estat fixar els aspectes bàsics dels currículums, que constitueixen els ensenyaments mínims, prèvia consulta a les comunitats autònomes. A la vegada, les administracions educatives són les responsables d'establir el currículum corresponent per al seu àmbit territorial, del qual formaran part els aspectes bàsics abans mencionats.

Finalment, correspon als centres mateixos desenvolupar i completar, si escau, el currículum de les diferents etapes i cicles en l'ús de la seva autonomia, tal com es recull en la mateixa Llei.

Pel que fa a l'educació infantil, en l'ordenació i els principis pedagògics s'incorpora el respecte a la cultura específica de la infància que defineix la Convenció sobre els drets de l'infant i les Observacions generals del seu Comitè. Així mateix, s'atorga un mandat al Govern en col·laboració amb les administracions educatives per regular els requisits mínims que han de complir els centres que imparteixen el primer cicle d'aquesta etapa.

L'educació infantil té un caràcter voluntari i la seva finalitat és la de contribuir al desenvolupament físic, afectiu, social, cognitiu i artístic dels alumnes, així com l'educació en valors cívics per a la convivència.

En l'estructura del sistema educatiu, es defineix l'educació infantil com una etapa educativa en la qual els infants han d'anar desenvolupant aquelles capacitats que els faran possible viure relacions afectives segures amb si mateixos i amb els altres, conèixer i interpretar l'entorn, i anar adquirint uns aprenentatges i un grau d'autonomia que els ofereixin oportunitats per formar part de la societat i contribuir-hi.

Aquests aprenentatges s'adquireixen principalment a partir de les situacions quotidianes, la cura i atenció de l'infant, els afectes i les relacions, l'emoció per la descoberta i el joc.

La programació, la gestió i el desenvolupament de l'educació infantil s'atenen a la compensació dels efectes que les desigualtats d'origen cultural, social i econòmic tenen en l'aprenentatge i l'evolució infantil, així com la detecció precoç i atenció primerenca de les necessitats específiques de suport educatiu.

Per garantir el procés de formació i una transició i evolució positiva de tots els alumnes, s'ha de reflectir en el desenvolupament curricular la continuïtat necessària entre aquesta etapa i l'educació primària, la qual cosa requereix una estreta coordinació entre els professors de les dues

etapes. Per aquests motius, en finalitzar l'etapa, el tutor ha d'emetre un informe sobre el desenvolupament i les necessitats de cada alumne.

Les administracions educatives han d'assegurar la coordinació entre els equips docents dels centres que actualment imparteixen diferents cicles d'educació infantil i d'aquests amb els centres d'educació primària.

En exercici de les competències establertes en els articles 6, 6 bis i 14.7 de la LOE, el Govern estatal ha aprovat el Reial decret 95/2022, d'1 de febrer, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació infantil, en què s'han reflectit les modificacions introduïdes per la LOMLOE en l'ordenació i el currículum de l'educació infantil. Aquest Reial decret ha derogat el Reial decret 1630/2006, de 29 de desembre, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims del segon cicle de l'educació infantil.

La disposició final primera del Reial decret 95/2022 estableix el caràcter de normativa bàsica d'aquest Reial decret, a excepció dels criteris d'avaluació i els sabers bàsics del primer cicle, recollits en l'annex 2, que són orientatius per a l'assoliment de les competències de l'etapa, i de l'annex 3.

La disposició final tercera del Reial decret 95/2022 estableix que el contingut del mateix Decret s'ha d'implantar en el curs escolar 2022-2023.

Tots aquests aspectes bàsics s'han de reflectir en la normativa autonòmica reguladora del currículum de l'educació infantil a les Illes Balears.

La Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears, té com a principal objectiu la millora de la qualitat de l'educació a les Illes Balears i estableix un marc estable per garantir el procés de millora contínua del sistema educatiu de les Illes. En aquest sentit, incorpora les noves sensibilitats i demandes socials vers l'educació per ser capaços de reafirmar la confiança en el sistema educatiu i promoure un nou impuls a les vies de l'èxit educatiu. Per altra banda, la millora de la qualitat requereix el diàleg permanent amb la comunitat educativa i tots els agents implicats, des d'un compromís col·lectiu per a la recerca de les respostes més adients a les necessitats que planteja el sistema. La redacció de la Llei 1/2022 es fa amb coherència amb la LOMLOE.

El capítol II del títol I de la Llei 1/2022 estableix l'estructura i objectius de l'educació infantil. En l'article 123 determina que el currículum de cada etapa comprèn les capacitats i les competències pròpies de cada un dels ensenyaments, així com les àrees, les assignatures, les matèries o els mòduls, que podran incloure objectius, continguts, els mètodes pedagògics i alternatius i els criteris d'avaluació, que han de ser diversos en funció de les necessitats específiques de suport educatiu.

II

L'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, aprovat per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, estableix, en l'article 36.2, que correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència de desplegament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

Mitjançant el Reial decret 1876/1997, de 12 de desembre, sobre el traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a les Illes Balears en matèria d'ensenyament no universitari, i d'acord amb la disposició final sisena de la LOE i la disposició final segona del Reial decret 95/2022, d'1 de febrer, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació infantil, el Govern de les Illes Balears pot dictar, en l'àmbit de les seves competències i dins el marc de la regulació i els límits fixats pel Govern de l'Estat, les disposicions que consideri necessàries per complementar el currículum de l'educació infantil.

El Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria, vigent pel que fa als ensenyaments de l'educació infantil, i el Decret 71/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears, constitueixen la normativa que regula els currículums de l'educació infantil a les Illes Balears.

Actualment, l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes d'aquesta etapa s'estableix en l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura, de 2 de febrer de 2009, sobre l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat d'educació infantil a les Illes Balears (BOIB núm. 20, de 7 de febrer).

Per tant, d'acord amb la disposició final tercera del Reial decret 95/2022, que estableix que el contingut d'aquest Reial decret s'ha d'implantar en el curs escolar 2022-2023, s'hi ha d'adaptar la normativa autonòmica reguladora del currículum i l'avaluació de l'etapa de l'educació infantil.

Amb aquest Decret s'aproven el currículum i l'avaluació de l'educació infantil i, conseqüentment, es deroguen el Decret 67/2008, el Decret 71/2008, i l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 2 de febrer de 2009, si bé, d'acord amb les disposicions transitòries del Decret, han de continuar sent d'aplicació i han de mantenir els seus efectes fins a la finalització del curs 2021-2022.

La Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears, i l'article 7 del Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears, en concordança

amb els articles 4 i 35 de l'Estatut d'autonomia, reconeixen la llengua catalana com a pròpia de les Illes Balears i, com a tal, llengua vehicular en l'àmbit de l'ensenyament i oficial en tots els nivells educatius.

La Llei 1/2022, de 8 de març estableix, a l'apartat f) del punt 2 de l'article 6 que l'educació infantil ha de contribuir a desenvolupar habilitats comunicatives en diferents llenguatges, formes d'expressió i les dues llengües oficials.

Aquests textos legals també regulen que les modalitats insulars de la llengua catalana han de ser objecte d'estudi i protecció, sens perjudici de la unitat de la llengua. Pel que fa al primer cicle de l'etapa d'educació infantil, l'article 2.h) del Text consolidat del Decret pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres de primer cicle d'educació infantil, aprovat pel Decret 23/2020, de 31 de juliol, assumeix, entre altres principis d'actuació, que la llengua de comunicació i d'ensenyament dels centres que ofereixen aquest cicle educatiu ha de ser la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears. Així mateix, d'acord amb el que estableix el punt 3 de l'article 1 de la Llei 1/2022, de 8 de març, aquest Decret ha de permetre que el sistema educatiu faci efectiu el mandat contingut en l'article 4 de l'Estatut d'autonomia de prendre les mesures necessàries per assegurar el coneixement de les dues llengües oficials.

En l'article 14.5 de la LOE es determina que correspon a les administracions educatives fomentar una primera aproximació a la llengua estrangera en els aprenentatges del segon cicle de l'educació infantil, especialment el darrer any.

El Decret 45/2016, de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, estableix un marc de referència a partir del qual cada centre educatiu pot definir, en l'exercici de la seva autonomia, una proposta pedagògica per a l'ensenyament i l'aprenentatge de i en llengües estrangeres, amb l'objectiu de millorar la competència plurilingüe dels alumnes i garantir els nivells d'aprenentatge necessaris al final de cada cicle.

III

Aquest Decret consta d'un preàmbul, 24 articles, referits, entre altres aspectes, als objectius, les àrees, les competències, els criteris d'avaluació, els horaris, l'autonomia dels centres i l'atenció a la diversitat. A més a més, consta de cinc disposicions addicionals, una de transitòria, una de derogatòria i tres de finals, així com de tres annexos en què s'estableixen les competències clau, les específiques de cada àrea i els principis i l'estructura de les situacions d'aprenentatge.

Pel que fa als principis de necessitat i eficàcia establerts en l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, aquest Decret els dona compliment, atès que l'objectiu és establir el currículum de l'educació infantil, entesa com una etapa educativa única, amb identitat pròpia, organitzada en dos cicles que responen a una mateixa intencionalitat educativa.

Així mateix, conté la regulació imprescindible per atendre les necessitats dels alumnes d'educació infantil, atès que s'hi defineixen els objectius, la finalitat i els principis generals i pedagògics del conjunt de l'etapa, així com les competències clau que s'han de desenvolupar des de l'inici de l'escolarització. La iniciativa s'exerceix de manera coherent amb la resta de l'ordenament jurídic nacional i de la Unió Europea, d'acord amb els principis de proporcionalitat i seguretat jurídica. S'ha tingut en compte el compliment efectiu dels drets de la infància, d'acord amb el que estableix la Convenció sobre els drets de l'infant de l'Organització de les Nacions Unides (ONU) de 1989, així com la coherència amb el Marc estratègic per a la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació (ET 2020) de la Unió Europea. Així mateix, els currículums es basen en l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible aprovada per l'ONU, i les competències clau que apareixen en el Decret són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les que apareixen en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent.

En compliment del principi de transparència, d'acord amb el que s'estableix en l'article 133.1 de la Llei 39/2015, s'ha duit a terme una consulta prèvia a l'elaboració del projecte, el qual, a més, s'ha sotmès als tràmits d'audiència i informació públiques prevists en els articles 55 i 58 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears. Atès que el Reial decret 95/2022 es va publicar en data 2 de febrer de 2022, i amb l'objectiu d'aprovar el Decret abans de l'inici del curs escolar 2022-2023, l'expedient d'elaboració s'ha tramitat per la via d'urgència d'acord amb l'article 61 de la Llei 1/2019. També s'ha posat a disposició dels ciutadans tota la documentació relativa a l'elaboració en els termes de l'article 7 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, i de l'article 129.5 de la Llei 39/2015. La regulació establerta en el Decret, d'acord amb el principi d'eficiència, no estableix càrregues administratives per als interessats i al mateix temps permet una gestió més eficient dels recursos públics.

Quant als principis de qualitat i simplificació, el procediment d'elaboració s'ha ajustat al procediment establert en la Llei 1/2019 i s'ha donat resposta a la necessitat de la comunitat educativa i de la ciutadania sense l'establiment de càrregues administratives i garantint-hi la participació de tots els sectors implicats.

D'acord amb l'article 58.2 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i els articles 14.1 i 17.e) de la Llei 1/2019, el Govern està facultat per aprovar aquest Decret.

El Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, disposa que les competències en matèria d'ordenació

dels ensenyaments no universitaris s'han d'exercir per mitjà de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres.

Per tot això, a proposta del conseller d'Educació i Formació Professional, d'acord amb el Consell Consultiu de les Illes Balears i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió del dia 1 d'agost de 2022, dicta el següent

DECRET

Article 1

Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquest Decret té per objecte establir el currículum, l'ordenació i l'avaluació dels alumnes de l'etapa d'educació infantil.
2. Aquest Decret és d'aplicació als centres docents públics i privats de les Illes Balears que imparteixen els ensenyaments corresponents a l'educació infantil.

Article 2

Definicions

A l'efecte d'aquest Decret, s'estableixen les definicions següents:

- a) *Curriculum*: conjunt d'objectius, competències, coneixements, destreses i actituds enunciats en forma de sabers bàsics, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació de l'educació infantil.
- b) *Objectius*: assoliments que s'espera que els alumnes hagin aconseguit en finalitzar l'etapa i la consecució dels quals està vinculada a l'adquisició de les competències clau.
- c) *Competències clau*: assoliments que es consideren imprescindibles perquè els alumnes puguin progressar amb garanties d'èxit en el seu itinerari formatiu i afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals. Apareixen recollides en l'annex 1 d'aquest Decret i són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les competències clau establertes en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018.
- d) *Competències específiques*: assoliments que els alumnes han de poder desplegar en activitats o en situacions el tractament de les quals requereix els sabers bàsics de cada àrea. Les competències específiques constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, les competències clau, i per una altra, els sabers bàsics de les àrees i els criteris d'avaluació.
- e) *Criteris d'avaluació*: elements de referència que indiquen els nivells d'assoliment esperats en els alumnes en les situacions o activitats a les quals es refereixen les competències específiques de cada àrea en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge.
- f) *Sabers bàsics*: coneixements, destreses i actituds que constitueixen els continguts propis d'una àrea i l'aprenentatge dels quals és necessari per a l'adquisició de les competències específiques. L'ordre d'aquests sabers en el currículum de les matèries no comporta cap seqüenciació. Tot seguint els criteris de la concreció curricular del centre, atesa la diversitat dels alumnes, el context educatiu o altres criteris pedagògics, l'equip docent pot aprofundir més en uns sabers que en uns altres, a més d'agrupar-los i articular-los.
- g) *Proposta pedagògica*: selecció dels criteris d'avaluació de les competències específiques per als diferents cursos, la seqüència d'aquests dins un mateix curs, i la selecció dels sabers bàsics que es tractaran per tal de desenvolupar aquestes competències.
- h) *Situacions d'aprenentatge*: situacions i activitats que impliquen el desplegament per part dels alumnes d'actuacions associades a competències clau i competències específiques, i que contribueixen a adquirir-les i desenvolupar-les.

Article 3

L'etapa d'educació infantil en el marc del sistema educatiu

1. L'educació infantil constitueix l'etapa educativa amb identitat pròpia que atén els infants des del naixement fins als sis anys d'edat.
2. Aquesta etapa s'ordena en dos cicles: el primer comprèn fins als tres anys, i el segon, des dels tres fins als sis anys d'edat.

Article 4

Finalitats

1. La finalitat de l'educació infantil és contribuir al desenvolupament integral i harmònic dels alumnes en totes les seves dimensions: física, emocional, sexual, afectiva, social, cognitiva, artística, científica i cultural tot potenciant l'autonomia personal i la creació progressiva d'una imatge positiva i equilibrada d'ells mateixos, així com l'educació en valors cívics per a la convivència.
2. Aquesta etapa ha d'atendre progressivament el desenvolupament afectiu, el moviment i els hàbits de control corporal, les manifestacions de la comunicació i del llenguatge i les pautes elementals de convivència i relació social, les destreses logicomatemàtiques, així com el descobriment de les característiques físiques, socials i culturals del medi en què viuen els alumnes. A més, ha de facilitar que elaborin una imatge positiva i equilibrada de si mateixos i que adquireixin autonomia personal.

Article 5**Principis generals**

1. L'educació infantil té caràcter voluntari.
2. En el marc del pla que ha d'establir el Govern de l'Estat en col·laboració amb les administracions educatives que es preveu en la disposició addicional tercera de la LOMLOE, es tendeix a la implantació del primer cicle mitjançant una oferta pública suficient i la progressiva extensió de la gratuïtat, garantint el seu caràcter educatiu, prioritzant l'accés dels infants en situació de risc de pobresa i exclusió social i es té en compte la situació de baixa taxa d'escolarització.
3. El segon cicle d'aquesta etapa educativa és gratuït.
4. Amb l'objectiu de garantir els principis d'equitat i inclusió, la programació, la gestió i el desenvolupament de l'educació infantil han de compensar els efectes que les desigualtats d'origen cultural, social i econòmic tenen en l'aprenentatge i evolució infantil, així com la detecció precoç i l'atenció primerenca de necessitats específiques de suport educatiu.
5. Amb aquest mateix objectiu, les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adoptin s'han de regir pels principis del disseny universal de l'aprenentatge (DUA).
6. La Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres ha de procurar, en col·laboració amb les entitats locals, escolaritzar els infants que s'incorporin en qualsevol moment de l'etapa de manera equilibrada entre els centres sostinguts amb fons públics. Els centres educatius han d'adoptar mesures d'acolliment i adaptació per a aquests alumnes.
7. L'educació infantil i l'educació primària han de mantenir la coherència necessària per assegurar una transició adequada dels alumnes entre etapes i facilitar la continuïtat dels processos educatius.

Article 6**Principis pedagògics i metodològics**

1. La pràctica educativa en aquesta etapa ha de cercar desenvolupar i assentar progressivament les bases que facilitin el màxim desenvolupament de cada alumne.
2. Aquesta pràctica s'ha de basar en experiències d'aprenentatge globalitzades, significatives i emocionalment positives i en l'experimentació i el joc. S'ha de dur a terme, des dels principis de la coeducació i de la igualtat d'oportunitats, en un ambient d'afecte i confiança per potenciar la seva autoestima i integració social, per avançar en la construcció de models d'identitat no sexualitzats i en l'establiment d'una base afectiva segura, tot vetllant per garantir des del primer contacte una transició positiva de l'entorn familiar a l'escolar, així com la continuïtat entre cicles i etapes.
3. En els dos cicles d'aquesta etapa, s'ha d'atendre progressivament el desenvolupament afectiu, la gestió i autoregulació emocional, el moviment i els hàbits de control corporal, les manifestacions de la comunicació i del llenguatge i les pautes elementals de convivència i relació social, les destreses logicomatemàtiques, així com l'exploració, descoberta i cura de l'entorn, dels éssers vius que hi conviuen i de les característiques físiques i socials del medi en el qual viuen els alumnes. També s'hi ha d'incloure l'educació en valors.
4. Així mateix, en els dos cicles d'aquesta etapa s'han d'incloure l'educació per al consum responsable i sostenible i la promoció i educació per a la salut.
5. A més, s'ha d'afavorir que els alumnes adquireixin autonomia personal i elaborin una imatge de si mateixos positiva, equilibrada i igualitària, lliure d'estereotips discriminatoris.
6. S'ha de fomentar el desenvolupament de tots els llenguatges i maneres de percepció i expressió específics d'aquestes edats per desenvolupar el conjunt de les seves potencialitats, respectant l'específica cultura de la infància que defineixen la Convenció sobre els drets de l'infant i les Observacions generals del seu Comitè.
7. Igualment, sense que resulti exigible per afrontar l'educació primària, es poden afavorir, en el segon cicle, una primera aproximació a la lectura i a l'escriptura, així com experiències d'iniciació primerenca en habilitats numèriques bàsiques, en les tecnologies de la informació i la comunicació, en l'expressió visual i musical i en altres experiències que determini la Conselleria d'Educació i Formació Professional.
8. En aquesta etapa, s'ha de posar especial èmfasi en l'atenció a la diversitat dels alumnes, en l'atenció individualitzada orientada a aconseguir el màxim desenvolupament de cadascú i en la prevenció de les dificultats d'aprenentatge identificades prèviament o que vagin sorgint, així com la resposta a totes aquestes dificultats.

9. Els aprenentatges s'han de tractar per mitjà d'activitats globalitzades que tinguin interès i significat per als alumnes, a través de situacions d'aprenentatge que parteixin de les vivències quotidianes del centre i de l'entorn, que permetin incorporar-hi les seves experiències i aprenentatges i que s'adeqüin a les seves característiques evolutives i als seus ritmes i estils d'aprenentatge.

10. S'ha d'afavorir que es difongui la cultura de les Illes Balears i que se'n coneguin les tradicions pròpies, que, juntament amb la llengua catalana, contribueixen a configurar la identitat pròpia de les Illes Balears.

11. Els mestres i els professionals educadors han d'adoptar mètodes de treball basats en els vincles afectius, els interessos, les experiències, les activitats i el joc, i aplicar-los en un ambient d'afecte, confiança i seguretat per potenciar l'autoestima i la inclusió educativa i social dels alumnes.

12. S'ha de fomentar el treball en equip dels mestres i els professionals educadors, tot afavorint la coordinació dels integrants dels equips docents.

Article 7

Objectius

L'educació infantil ha de contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats que els permetin:

- a) Conèixer el propi cos i el dels altres, així com les possibilitats d'acció que té, i aprendre a respectar les diferències.
- b) Observar i explorar l'entorn familiar, natural, social i cultural.
- c) Adquirir progressivament autonomia en les activitats habituals.
- d) Desenvolupar les capacitats pròpies per anar assolint seguretat afectiva i emocional i formar-se una imatge positiva de si mateixos i dels altres.
- e) Relacionar-se amb els altres en igualtat i adquirir progressivament pautes elementals de convivència i relació social, així com exercitar-se en l'ús de l'empatia i la resolució pacífica de conflictes, i evitar qualsevol tipus de violència.
- f) Desenvolupar habilitats comunicatives en els diferents llenguatges i formes d'expressió i les dues llengües oficials.
- g) Iniciar-se en les habilitats lògiques i matemàtiques, en la lectura i l'escriptura, i en el moviment, el gest i el ritme.
- h) Promoure, aplicar i desenvolupar les normes socials que fomenten la igualtat entre homes i dones, al temps que es conviu en la diversitat i s'estableixen relacions amb els altres i amb el grup des d'una perspectiva inclusiva.

Article 8

Àrees

1. Els continguts educatius de l'educació infantil s'organitzen en àrees corresponents a àmbits propis de l'experiència i del desenvolupament infantil i s'han de tractar a través de propostes globalitzades d'aprenentatge que tinguin interès i significat per als alumnes.

2. Les àrees d'educació infantil són les següents:

- Creixement en Harmonia.
- Descobriment i Exploració de l'Entorn.
- Comunicació i Representació de la Realitat.

3. Aquestes àrees s'han d'entendre com a àmbits d'experiència intrínsecament relacionats entre si, per la qual cosa es requereix un plantejament educatiu que promogui la configuració de situacions d'aprenentatge globals, significatives i estimulants que ajudin a establir relacions entre tots els elements que les conformen.

Article 9

Competències, criteris d'avaluació i sabers bàsics

1. Les competències clau de l'etapa s'estableixen en l'annex 1 d'aquest Decret.

2. Les competències específiques de cada àrea, que són comunes per als dos cicles de l'etapa, es fixen en l'annex 2. També s'hi precisen, per a cada cicle en cada una de les àrees, els criteris d'avaluació i els coneixements, les destreses i les actituds, enunciats en forma de sabers bàsics. Aquests elements curriculars s'estableixen amb caràcter orientatiu per al primer cicle i conformen, juntament amb els objectius de l'etapa, els ensenyaments mínims del segon cicle.

Article 10

Ensenyament de les llengües estrangeres

L'ensenyament de les llengües estrangeres s'ha d'introduir de forma primerenca en el segon cicle de l'educació infantil d'acord amb el que

s'estableix en el projecte lingüístic de centre. Els alumnes han d'iniciar obligatòriament l'aprenentatge de la llengua estrangera en el darrer curs del segon cicle de l'educació infantil. Els centres que ho considerin oportú poden anticipar l'ensenyament de la llengua estrangera al primer o segon curs del segon cicle de l'educació infantil, sempre que disposin dels recursos suficients i que se'n garanteixi la continuïtat en tots els cursos fins a l'acabament de l'etapa.

Article 11

Autonomia dels centres

1. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de fomentar l'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres, així com afavorir el treball en equip dels mestres i professionals educadors i la seva activitat investigadora a partir de la pràctica educativa.
2. El projecte educatiu de centre (PEC) és el document en què es recull l'autonomia del centre i s'ha de redactar d'acord amb els articles 120, 121 i 122 de la Llei 1/2022. El PEC ha d'incloure, entre d'altres, el projecte lingüístic, que es regula en l'article 136 de la mateixa Llei 1/2022.
3. Tots els centres que imparteixen almenys un curs complet d'educació infantil han d'incloure en el seu projecte educatiu la proposta pedagògica a què es refereix l'article 12 d'aquest Decret, la qual ha de recollir el caràcter educatiu d'un i altre cicle.
4. Els centres que compten únicament amb el primer cicle han d'incloure en la seva concreció curricular un pla específic de coordinació amb els centres on continuen l'escolarització els seus alumnes quan canvien de cicle. Aquest pla ha de preveure l'intercanvi d'informació sobre els alumnes i mesures per facilitar-los la transició en el procés de canvi de centre i per coordinar la comunicació entre els cicles.
5. Per garantir la continuïtat del procés de formació i una transició i evolució positiva de tots els alumnes, s'ha de reflectir en la concreció curricular un pla per a la continuïtat entre aquesta etapa i l'educació primària, la qual cosa requereix una coordinació estreta entre els mestres de totes dues etapes, siguin o no del mateix centre.
6. Amb la finalitat de respectar la responsabilitat fonamental de les mares, pares o tutors legals en aquesta etapa, els centres que imparteixen educació infantil han d'arbitrar les mesures corresponents per cooperar-hi estretament.
7. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de potenciar i promoure l'autonomia dels centres que en depenen, de manera que els seus recursos econòmics, materials i humans puguin adequar-se als plans de feina i d'organització que elaborin, una vegada que hagin estat convenientment avaluats i valorats.
8. Els centres sostinguts amb fons públics han de retre comptes dels resultats obtinguts al consell escolar del centre, tenint en compte el que es preveu en l'article 160 de la Llei 1/2022, sobre l'avaluació dels centres educatius.

Article 12

Concreció curricular

1. Els centres docents han de desenvolupar, completar, adequar i concretar el currículum establert en aquest Decret, per adaptar-lo a les característiques personals de cada alumne, així com a la seva realitat socioeducativa. Aquests acords conformen la concreció curricular del centre.
2. La concreció curricular ha d'incloure:
 - La proposta pedagògica.
 - La coordinació amb els centres de destinació dels alumnes quan canvien de cicle.
 - La coordinació amb els mestres de primària per al procés de transició i evolució des de l'educació infantil fins a l'educació primària.
 - Els instruments de recollida i registre de la informació.
 - Compromisos educatius de cooperació amb les mares, pares o tutors legals per facilitar el procés educatiu dels alumnes.
3. La concreció curricular, que forma part del projecte educatiu, ha d'estar a l'abast de la comunitat educativa del centre.

Article 13

Desplegament del currículum a l'aula

1. Per tal que s'adquireixin i desenvolupin les competències a les quals es refereixen els apartats anteriors, l'equip de cicle ha de dissenyar situacions d'aprenentatge, tot tenint en compte les diferents àrees, les característiques dels alumnes i de l'entorn del centre, i d'acord amb els principis i l'estructura que s'estableixen en l'annex 3.
2. Les situacions d'aprenentatge s'han de desplegar en la programació d'aula, que ha d'incloure la seqüenciació de les activitats d'ensenyament i d'aprenentatge, l'avaluació i els recursos necessaris per al desenvolupament de les sessions.

3. Els mestres i els professionals educadors que atenen els alumnes han d'adaptar aquestes concrecions a la seva pròpia pràctica educativa, tot basant-se en el DUA i d'acord amb les característiques d'aquesta etapa educativa i les necessitats col·lectives i individuals dels seus alumnes.

4. En les programacions d'aula, s'han de preveure les adequacions necessàries per atendre els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu des d'una perspectiva inclusiva i tenint en compte els principis del DUA.

Article 14

Tutoria i cicles

1. Cada grup d'alumnes ha de tenir, com a mínim, un mestre o professional educador, si escau, que actua de tutor. Ha de ser designat pel director del centre o el titular en el cas dels centres privats concertats o no concertats i s'ha d'encarregar de coordinar les activitats de tutoria i de dur a terme el conjunt d'accions educatives que ajuden a desenvolupar les capacitats de l'alumne, la maduresa i l'autonomia i amb la seva tasca ha de contribuir a la formació de la personalitat i a la reflexió.

2. Els tutors han de mantenir una relació permanent amb la família, a fi de facilitar l'exercici dels drets reconeguts en l'article 4.1.d) de la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació.

3. L'equip docent de grup, coordinat pel tutor, està constituït pel conjunt de mestres del grup. En el primer cicle, a més, ha d'estar integrat per la resta de professionals de l'educació amb la deguda titulació.

4. El cicle constitueix la unitat curricular temporal d'organització i d'avaluació. L'equip de cicle està constituït pel tutor de cada grup i els mestres del cicle. En el primer cicle, a més, està integrat per la resta de professionals de l'educació amb la deguda titulació. L'equip de cicle ha de desenvolupar el treball de manera coordinada, i ha de garantir la necessària unitat de programació i d'avaluació. S'ha d'afavorir el treball en equip dels mestres i de la resta de professionals de l'educació amb la deguda titulació d'un mateix cicle.

5. S'ha d'afavorir la continuïtat dels mestres i de la resta de professionals de l'educació amb la deguda titulació en un mateix grup al llarg de tot el cicle.

Article 15

Atenció a les diferències individuals

1. L'atenció individualitzada constitueix la pauta ordinària de l'acció educativa dels mestres i els professionals educadors.

2. Els mestres o els professionals educadors han de preveure en la seva intervenció la diversitat dels alumnes i han d'adaptar la pràctica educativa a les característiques personals, necessitats, interessos i estil cognitiu dels alumnes i identificar aquelles característiques que puguin tenir incidència en la seva evolució escolar, amb l'objectiu d'assegurar la plena inclusió de tots els alumnes.

3. La Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa ha d'establir procediments que permetin detectar de manera primerenca les dificultats que poden donar-se en els processos d'ensenyament i aprenentatge i preveure-les a través de plans i programes que facilitin una intervenció precoç, per la qual cosa ha de comptar amb la col·laboració de les mares, pares o tutors legals que ostenten i exerceixen la pàtria potestat, de l'equip directiu i dels mestres del centre corresponent. Així mateix, ha de facilitar la coordinació dels sectors que intervenen en l'atenció d'aquests alumnes.

4. Els equips d'atenció primerenca (EAP) de la Conselleria d'Educació i Formació Professional són els serveis d'orientació educativa dels centres sostinguts totalment o parcialment amb fons públics que només disposen de l'etapa d'educació infantil. A més, dins l'entorn inclusiu d'aquests centres, coordinen els processos d'orientació i suport als infants amb necessitats específiques de suport educatiu.

5. La Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa ha d'establir els criteris i mecanismes per garantir l'atenció integrada i normalitzada als alumnes amb necessitats educatives especials. Així mateix, ha d'aportar els recursos humans i materials necessaris als centres sostinguts totalment o parcialment amb fons públics que només disposen de l'etapa d'educació infantil.

6. Els centres han d'adoptar la resposta educativa que millor s'adapti a les característiques i necessitats personals dels alumnes que presenten necessitats educatives especials.

7. Així mateix, els centres han d'adoptar les mesures adequades dirigides als alumnes que presenten necessitats específiques de suport educatiu.

8. Excepcionalment, els alumnes identificats amb necessitats educatives especials poden romandre escolaritzats un any més en el tercer curs del primer cicle o en qualsevol dels cursos del segon cicle de l'educació infantil, quan el dictamen d'escolarització així ho aconselli, prèvia autorització expressa de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres.

9. Els alumnes amb altes capacitats intel·lectuals que cursen cinquè o sisè d'educació infantil poden incorporar-se de forma anticipada al primer o segon curs, respectivament, de l'educació primària quan es prevegi que aquesta decisió és la més adient per al seu desenvolupament personal i social. Aquesta incorporació anticipada s'ha de fer d'acord amb l'article 8 del Reial decret 943/2003, de 18 de juliol, pel qual es regulen les condicions per flexibilitzar la durada dels diversos nivells i etapes del sistema educatiu per als alumnes superdotats intel·lectualment. Aquesta incorporació ha de comptar amb l'autorització expressa de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres.

Article 16

Horari

1. L'horari en l'etapa d'educació infantil s'ha d'entendre com la distribució en seqüències temporals de les activitats que es realitzen en els diferents dies de la setmana. S'ha de tenir en compte que tots els moments de la jornada tenen caràcter educatiu.

2. L'horari escolar s'ha d'organitzar des d'un enfocament globalitzat i ha d'incloure propostes d'aprenentatge que permetin alternar diferents tipus i ritmes d'activitat amb períodes de descans en funció de les necessitats dels alumnes.

Article 17

Avaluació

1. L'avaluació ha de ser global, contínua i formativa. L'observació directa i sistemàtica ha de constituir la tècnica principal del procés d'avaluació.

2. L'avaluació en aquesta etapa ha d'estar orientada a identificar les condicions inicials individuals, el ritme d'aprenentatge i les característiques de l'evolució de cada alumne. A aquest efecte, s'han de prendre com a referència els criteris d'avaluació establerts per a cada cicle en cada una de les àrees.

3. El procés d'avaluació ha de contribuir a millorar el procés d'ensenyament i aprenentatge mitjançant la valoració de la pertinència de les estratègies metodològiques i dels recursos utilitzats. Amb aquesta finalitat, tots els professionals implicats han d'avaluar la pràctica educativa pròpia.

4. Les mares, pares o tutors legals han de participar i donar suport a l'evolució del procés educatiu dels seus fills o tutelats, facilitar les informacions rellevants a les que fa referència l'article 23.2, conèixer les decisions relatives a l'avaluació i col·laborar en les mesures que adoptin els centres per facilitar el progrés educatiu dels alumnes.

5. L'avaluació és responsabilitat de l'equip docent i el tutor és la persona encarregada de recollir i registrar les informacions aportades per aquest equip, a més de coordinar les actuacions i decisions relatives al procés d'avaluació dels alumnes, amb el suport, si escau, dels serveis d'orientació corresponents.

6. La valoració del procés d'aprenentatge dels alumnes s'ha d'expressar en termes qualitatius. Els criteris d'avaluació del currículum d'etapa han de ser el referent fonamental per valorar tant el grau d'adquisició de les competències específiques com l'assoliment dels objectius d'etapa.

7. Per als alumnes que hagin estat identificats com a alumnes amb necessitats educatives especials i que requereixin adaptacions curriculars significatives, l'avaluació s'ha de fer amb referència als criteris d'avaluació que s'hi fixen.

Article 18

Procés d'avaluació

1. Al llarg de cada cicle, i de forma contínua, s'han de tenir en compte les situacions diàries i quotidianes per analitzar els progressos i les dificultats dels alumnes, així com per observar-ne el procés de desenvolupament i els aprenentatges adquirits, incloent-hi els de caire social, cognitiu, motriu, comunicatiu, lingüístic, emocional i afectiu, per tal d'adequar la intervenció educativa a les seves necessitats.

2. Quan un alumne s'incorpora per primer cop a l'etapa d'educació infantil o canvia de centre al llarg de la mateixa etapa, s'han de recollir les dades més significatives del seu procés de desenvolupament, incloent-hi les referides a la competència lingüística global en la seva llengua primera i en altres llengües, si és el cas, així com les seves necessitats i rutines quotidianes. S'ha de tenir en compte la informació proporcionada per les mares, pares o tutors legals i també recollir els informes mèdics, psicològics, pedagògics i socials que siguin rellevants per a la vida escolar.

3. La informació recollida en el punt anterior s'ha de tenir en compte per ajustar el procés d'adaptació de l'alumne al centre i s'ha de completar amb l'observació directa, per part del tutor i de la resta de l'equip docent, si és el cas, del grau de desenvolupament de les capacitats bàsiques.

4. L'equip de cicle ha de decidir els instruments de recollida i de registre de la informació, així com la informació concreta que és necessària per a l'avaluació. Aquestes decisions s'han d'incloure en la concreció curricular.

5. El procés d'avaluació contínua ha de tenir en compte la informació recollida inicialment i ha de prendre com a referència els criteris d'avaluació recollits en la proposta pedagògica de la concreció curricular.

6. Quan el progrés d'un alumne no sigui el que s'espera d'acord amb la proposta pedagògica del centre, s'han d'establir mesures de suport. Aquestes mesures s'han d'adoptar en el moment del curs en què es detecten les dificultats i s'han de dirigir a garantir el desenvolupament de les competències específiques.

Article 19

Documents oficials d'avaluació

1. Els documents oficials d'avaluació són:

- a) L'expedient acadèmic.
- b) L'informe d'avaluació de final de cicle.

2. Als centres de titularitat pública, privats concertats i de la xarxa complementària a la xarxa d'escoles públiques d'educació infantil de les Illes Balears, la informació d'aquests documents s'ha d'introduir en el programa de gestió educativa de les Illes Balears (GESTIB). Els centres privats autoritzats també podran introduir la informació d'aquests documents en el GESTIB.

Article 20

Expedient acadèmic

1. Quan un alumne s'incorpora per primer cop a l'etapa d'educació infantil, se li ha d'obrir un expedient acadèmic.

2. En aquest expedient s'han de consignar les dades personals, familiars, psicopedagògiques i mèdiques d'interès educatiu de l'alumne; les dades relatives al centre, i el resum de l'escolarització de l'alumne, que ha de reflectir els cursos en què l'alumne ha estat escolaritzat al llarg de l'etapa, el centre i les observacions sobre les circumstàncies de l'escolarització. S'hi poden adjuntar també altres documents personals que es considerin rellevants.

3. Quan un alumne hagi estat identificat amb necessitats educatives especials, s'ha d'incloure en el seu expedient acadèmic una còpia de la valoració psicopedagògica, així com informació dels suports i les adaptacions curriculars que s'hagin duit a terme.

4. L'expedient acadèmic s'ha de tancar en acabar l'educació infantil o quan l'alumne es traslladi a un altre centre.

5. L'expedient acadèmic s'ha de custodiar al centre mentre aquest existeixi.

Article 21

Informe d'avaluació de final de cicle

1. En acabar cada cicle s'ha de realitzar un informe d'avaluació final de cada alumne referit al grau de desenvolupament de les competències específiques a partir de les dades obtingudes en el procés d'avaluació contínua.

2. En aquest informe s'ha d'avaluar el grau d'assoliment de cada un dels criteris d'avaluació establerts en el cicle corresponent. Aquesta avaluació s'ha de fer d'acord amb la gradació següent:

- a) Gens.
- b) Poc.
- c) Suficientment.
- d) Majoritàriament.
- e) Completament.

3. A més, aquest informe ha d'anar acompanyat d'una reflexió elaborada per l'equip docent sobre el grau d'assoliment d'aquests criteris d'avaluació en relació amb les competències específiques de l'etapa.

Article 22

Trasllat a un altre centre

En cas de trasllat a un altre centre durant el curs escolar, el centre de destinació ha de sol·licitar al centre d'origen el darrer informe d'avaluació de l'alumne i aquella informació que consideri rellevant.

Article 23**Comunicació i participació de les mares, pares o tutors legals**

1. Abans del començament del curs escolar, s'han de convocar les mares, pares o tutors legals dels alumnes que s'incorporin per primer cop al centre a una reunió en la qual se'ls ha d'informar del funcionament general del centre. S'hi han d'acordar actuacions per facilitar la incorporació dels seus fills a la vida escolar, a més d'altres aspectes dirigits a potenciar que les famílies participin al centre i hi cooperin.
2. Al llarg del curs, els tutors han de mantenir una comunicació contínua i fluida amb les mares, pares o tutors legals dels alumnes de la seva tutoria per tal d'informar-los del desenvolupament, l'evolució, la maduració, la integració social i educativa i el procés d'aprenentatge general d'aquests infants en les situacions quotidianes. Així mateix, les mares, pares o tutors legals han d'aportar al tutor les informacions que siguin rellevants per al procés educatiu de l'alumne. En la concreció curricular, els centres han d'establir el procediment mitjançant el qual s'ha de recollir aquesta informació.
3. Els centres han de promoure la participació i col·laboració de les mares, pares o tutors legals en la vida del centre mitjançant activitats que hi fomentin la pertinença i treballin el concepte de comunitat educativa.
4. S'ha de realitzar, com a mínim, una reunió col·lectiva o individual, amb les mares, pares o tutors legals, al començament del curs escolar i dues més al llarg de cada curs, una d'individual i una altra de col·lectiva.
5. A més de la informació esmentada en els punts anteriors, s'han de lliurar a les mares, pares o tutors legals, dos informes escrits, com a mínim, un dels quals a final de curs, a partir de les dades obtingudes en l'avaluació contínua. Aquests informes han de contenir, almenys, l'adaptació a la vida escolar, el procés evolutiu i els progressos del fill. A més, han d'incloure les dades referents al desenvolupament de les competències específiques de les diferents àrees segons la proposta pedagògica. Si és el cas, també han de reflectir les mesures d'adaptació i de suport que es duen a terme. En el darrer curs de cada cicle, l'informe final pot coincidir amb el que s'estableix en l'article 21.

Article 24**Atribució docent**

1. L'atenció educativa directa als alumnes del primer cicle d'educació infantil correspon al personal qualificat que estableix l'article 11 del Decret 23/2020 de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text consolidat del Decret pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres de primer cicle d'educació infantil.
2. L'atribució docent per als mestres del segon cicle d'educació infantil dels centres públics és la que s'estableix en el Reial decret 1594/2011, de 4 de novembre, pel qual s'estableixen les especialitats docents del cos de mestres que exerceixen les seves funcions en les etapes d'educació infantil i d'educació primària regulades en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, o norma que el substitueixi.
3. L'atribució docent per als mestres del segon cicle d'educació infantil dels centres privats és la que s'estableix en el Reial decret 476/2013, de 21 de juny, pel qual es regulen les condicions de qualificació i formació que han de tenir els mestres dels centres privats d'educació infantil i d'educació primària, o norma que el substitueixi.

Disposició addicional primera**Gènere**

Les formes del gènere gramatical tradicionalment dit masculí que apareixen en aquesta norma s'han d'entendre com a genèriques quan es refereixen a persones i, per tant, es refereixen a totes, amb independència del sexe amb què s'identifiquin.

Disposició addicional segona**Igualtat entre les persones**

Els centres docents han d'adoptar les mesures necessàries per garantir que es compleix el que s'estableix en el capítol I del títol IV de la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, i en l'article 12 de la Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar l'LGTTBI-fòbia.

Disposició addicional tercera**Protecció de dades de caràcter personal**

En relació amb les dades de caràcter personal de les persones interessades en els procediments que es regulen en aquest Decret, s'ha de complir el que es preveu en la disposició addicional vint-i-tresena de la LOE, així com el que es preveu en la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals i en el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades).

Disposició addicional quarta**Ensenyaments de religió**

1. Els ensenyaments de religió s'han d'incloure en el segon cicle de l'educació infantil d'acord amb el que s'estableix en la disposició addicional segona de la LOE.
2. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de garantir que, a l'inici del curs, les mares, pares o tutors legals que ostenten i exerceixen la pàtria potestat puguin manifestar la voluntat que els seus fills rebin o no ensenyaments de religió.
3. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de vetlar perquè els ensenyaments de religió respectin els drets de tots els alumnes i de les seves mares, pares o tutors legals i perquè rebre o no aquests ensenyaments no suposi cap discriminació.
4. La determinació del currículum de l'ensenyament de les diferents confessions religioses amb les quals l'Estat espanyol ha subscrit acords de cooperació en matèria educativa, és competència de les corresponents autoritats religioses.

Disposició addicional cinquena**Ensenyaments del sistema educatiu espanyol impartits en llengües estrangeres**

1. Els centres poden establir l'ús de metodologies d'aprenentatge integrat de continguts i llengües estrangeres, sempre que això no suposi cap modificació dels aspectes bàsics regulats en aquest Decret. En aquest cas, han de procurar que al llarg de l'etapa els alumnes no deixin de desenvolupar la seva competència en la llengua d'ensenyament.
2. El fet que els centres imparteixin els seus ensenyaments conforme al que es preveu en l'apartat anterior en cap cas pot suposar la modificació dels criteris per a l'admissió dels alumnes establerts en l'article 86 de la LOE.

Disposició transitòria única**Aplicació de la normativa autonòmica**

1. Els articles que es mantenen vigents del Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria, mantenen els seus efectes i són d'aplicació fins a la finalització del curs 2021-2022.
2. El Decret 71/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears, es manté vigent i és d'aplicació fins a la finalització del curs 2021-2022.
3. L'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura, de 2 de febrer de 2009, sobre l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat d'educació infantil a les Illes Balears, es manté vigent i és d'aplicació fins a la finalització del curs 2021-2022.

Disposició derogatòria única**Derogació normativa**

1. Queda derogat el Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria.
2. Queda derogat el Decret 71/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears.
3. Queda derogada l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura, de 2 de febrer de 2009, sobre l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat d'educació infantil a les Illes Balears.
4. Queden derogades totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin a aquest Decret o el contradiguin.

Disposició final primera**Aplicació i desplegament**

Es faculta el conseller d'Educació i Formació Professional per dictar les disposicions necessàries per desplegar i executar aquest Decret.

Disposició final segona**Calendari d'implantació**

El contingut d'aquest Decret s'ha d'implantar el curs escolar 2022-2023.

Disposició final tercera

Entrada en vigor

Aquest Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma 1 d'agost de 2022

El conseller d'Educació i Formació Professional

Martí X. March i Cerdà

La presidenta

Francesca Lluch Armengol i Socias

ANNEX 1**Competències clau de l'educació infantil**

L'etapa d'educació infantil implica l'inici del procés d'adquisició de les competències clau per a l'aprenentatge permanent que apareixen recollides en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent. En aquest Decret han estat adaptades al context escolar, així com als principis i finalitats del sistema educatiu establerts en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació. Aquestes competències són les següents:

- _ Competència en comunicació lingüística.
- _ Competència plurilingüe.
- _ Competència matemàtica i en ciència, tecnologia i enginyeria.
- _ Competència digital.
- _ Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.
- _ Competència ciutadana.
- _ Competència emprenedora.
- _ Competència en consciència i expressió culturals.

D'acord amb el que s'expressa en la Recomanació, no existeix jerarquia entre les diferents competències i totes es consideren igual d'importantes. Tampoc s'hi estableixen límits diferenciats, sinó que se solapen i entrellacen. Tenen, per tant, caràcter transversal: cap no es correspon directament i unívocament amb una única àrea; i totes s'adquireixen i desenvolupen a partir dels aprenentatges que es produeixen en les diferents àrees. Aquest caràcter transversal de les competències afavoreix l'enfocament globalitzat propi de l'etapa d'educació infantil.

S'espera que l'adquisició d'aquestes competències al llarg de l'escolarització permeti als alumnes preparar-se per afrontar amb èxit els principals reptes del segle XXI: planificar hàbits de vida saludables, protegir el medi ambient, resoldre conflictes de manera pacífica, actuar com a consumidors responsables, usar de manera ètica i eficaç les tecnologies, promoure la igualtat de gènere, gestionar l'ansietat que genera la incertesa, identificar situacions de falta d'equitat i desenvolupar sentiments d'empatia, cooperar i viure en societats obertes i canviants, apreciar el valor de la diversitat, formar part d'un projecte col·lectiu i adquirir confiança en el coneixement com a motor del desenvolupament. La resposta a aquests i altres desafiaments —entre els quals existeix una absoluta interdependència— necessita els coneixements, destreses i actituds subjacents a les competències clau, els quals són tractats de manera global des de totes les àrees que conformen l'etapa.

Per aquesta raó, en l'elaboració dels ensenyaments mínims de l'educació infantil, s'ha adoptat una visió estructural i funcional de les competències clau, en què les tres dimensions que les conformen —la cognitiva o coneixements; la instrumental

o destreses, i l'actitudinal o actituds— s'integren en accions concretes per resoldre de manera eficaç una tasca significativa i contextualitzada orientada al desenvolupament integral dels alumnes, amb la qual cosa es respon a l'objectiu establert per a l'etapa en la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

Amb aquest mateix objectiu, entre les competències s'han incorporat destreses essencials com el pensament crític, la resolució de problemes, el treball en equip, les habilitats de comunicació i negociació, les habilitats analítiques, la creativitat i les habilitats interculturals. Aquestes destreses faciliten als infants el descobriment, el coneixement i la comprensió de la seva realitat, que inclou, entre d'altres, l'entorn i els objectes, les organitzacions i les relacions socials, i els diferents llenguatges per comunicar d'una manera respectuosa i creativa les seves idees, intencions o vivències.

El desenvolupament de les competències ve condicionat per les diferents maneres de comprendre la realitat en cada moment d'aquesta etapa que, encara que té caràcter global, s'organitza en dos cicles amb intencionalitat educativa, els elements curriculars de la qual s'adapten a les característiques i particularitats dels alumnes de cada cicle. En el primer cicle, es dona especial rellevància als processos de coneixement i domini del propi cos i d'individualització, a la construcció d'una trama de relacions i interaccions en l'entorn físic i social, i a l'ús dels llenguatges que la fan possible. Tot això, regit pel principi fonamental de respecte als ritmes individuals de cada alumne i a les cures essencials en un entorn afectiu, participatiu i d'igualtat que li proporcioni confiança, benestar i seguretat. En el segon cicle, s'amplien i reforcen els aprenentatges adquirits prèviament i s'intensifica l'adquisició de destreses que contribueixin a «aprendre a ser» i «aprendre a fer», de manera que s'avança en el camí cap al desenvolupament d'un cert grau d'autonomia, responsabilitat i iniciativa en la realització de tasques. En ambdós cicles, el procés de desenvolupament i aprenentatge ve marcat per l'observació, l'escolta activa i l'augment progressiu de l'activitat a través de l'experimentació i del joc.

Les competències clau es reflecteixen tant en els diferents elements curriculars com en els principis pedagògics propis de l'etapa.

El primer d'aquests principis és el foment del desenvolupament integral dels alumnes. Aquesta tasca exigeix conèixer les seves necessitats, interessos i inquietuds, i implica conèixer també els factors i els processos evolutius que configuren les seves possibilitats d'experimentar, de desenvolupar-se i d'aprendre. De la mateixa manera, donar resposta a aquestes necessitats, interessos i inquietuds, en funció del nivell de maduresa i del moment vital en el qual es troben, permet proporcionar-los les eines que els ajuden a desenvolupar-se amb major autonomia i a afrontar amb responsabilitat els reptes que puguin presentar-se a curt i llarg termini. Per això, s'han de tenir en compte les necessitats i oportunitats individuals de cada infant, així com les del context

familiar i s'han d'establir les mesures ordinàries i extraordinàries que en garanteixin la inclusió educativa.

Un altre dels principis pedagògics consisteix a basar la pràctica educativa en l'experimentació i el joc, així com en experiències d'aprenentatge significatives i emocionalment positives. D'aquesta manera, l'aprenentatge es concep com un procés que realitzen els alumnes de manera activa, que implica la seva actuació sobre la realitat, la seva motivació, l'elaboració d'interpretacions i la comprensió de significats progressivament ajustats als aspectes de l'entorn i de si mateixos que vulguin explorar, descobrir i aprendre. En aquest sentit, i per facilitar la vinculació de les situacions d'aprenentatge amb les necessitats, interessos i inquietuds dels infants, s'espera que aquestes situacions siguin formulades des de la interacció entre alumnes i la persona adulta, tot establint connexions entre el que és nou, el que és sabut, el que és experimentat i el que és viscut. Tractar els aprenentatges de l'etapa des d'aquest enfocament implica dissenyar i desenvolupar situacions d'aprenentatge funcionals, significatives i rellevants, que requereixin la concurrència simultània o successiva dels coneixements, destreses i actituds propis de les àrees que conformen l'educació infantil.

Amb la finalitat d'afavorir la inclusió de tots els alumnes, s'ha de tenir una atenció especial a l'accessibilitat del material manipulable a l'aula. Així mateix, el disseny de les activitats diàries s'ha de tractar des d'un enfocament que prevengui la discriminació. Per assegurar el benestar emocional i fomentar la inclusió social dels alumnes amb discapacitat, s'ha de garantir la interacció amb els altres alumnes en el desenvolupament d'aquestes activitats. De la mateixa manera, s'han de tenir en compte les possibles necessitats específiques dels alumnes amb discapacitat pel que fa a la comunicació i el llenguatge.

A continuació es recullen algunes de les maneres amb les quals es contribueix a l'adquisició de les competències clau des de l'etapa.

Competència en comunicació lingüística

La competència en comunicació lingüística fa referència a la comunicació i el desenvolupament de les capacitats per comprendre i expressar-se en els diferents àmbits i en els diversos contextos comunicatius de la vida quotidiana de l'infant. La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és el vehicle que contribueix al desenvolupament d'aquesta competència, d'acord amb els principis del model lingüístic que s'estableixen en l'article 135 de la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears.

En l'educació infantil, es potencien intercanvis comunicatius respectuosos amb els altres alumnes i amb els adults. Aquests intercanvis es doten d'intencionalitat i continguts progressivament elaborats a partir de coneixements i destreses que es van adquirint i actituds que es van desenvolupant i que, conjuntament, afavoreixen l'aparició d'expressions de complexitat i correcció creixents sobre un

mateix i sobre vivències, emocions i sentiments propis i dels altres. A més, l'oralitat té un paper destacat en aquesta etapa, no només per ser el principal instrument per a la comunicació, l'expressió i la regulació de la conducta, sinó també perquè és el vehicle principal que permet als alumnes gaudir d'un primer acostament a la cultura literària a través de rimes, embarbussaments, endevinalles i contes, que enriqueixen el seu bagatge sociocultural i lingüístic des del respecte a la diversitat. En aquesta etapa educativa, a més de la comunicació lingüística, s'ha d'afavorir que hi hagi maneres de comunicació múltiples i variades mitjançant diferents llenguatges: expressiu, corporal, musical i artístic.

Competència plurilingüe

En aquesta etapa s'inicia el contacte amb llengües i cultures diferents de la familiar, i es fomenten en els alumnes les actituds de respecte i estima per la diversitat lingüística i cultural, així com l'interès per l'enriquiment del seu repertori lingüístic. Es promouen, d'aquesta manera, el diàleg i la convivència democràtica.

Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria

La competència matemàtica i en ciència, tecnologia i enginyeria fa referència a la capacitat de raonament analític que implica abstraccions i pensament logicomatemàtic i deductiu que permeti connectar, representar, comunicar, resoldre problemes, raonar i analitzar millor l'espai i la realitat al llarg de la vida emprant el mètode científic, que desenvolupi la capacitat de fer-se preguntes sobre la realitat i treure'n conclusions. També implica saber-se relacionar amb la tecnologia i emprar-la de manera adequada i quan la situació ho requereix, tot fent-se càrrec dels perills que pot comportar, així com de les oportunitats que ofereix en els diferents contextos al llarg de la vida.

Els infants s'inicien en les destreses lògiques i matemàtiques i fan els primers passos cap al pensament científic a través del joc, la manipulació i la realització d'experiments senzills. El procés d'ensenyament i aprenentatge en l'educació infantil es planteja en un context suggeridor i divertit en el qual s'estimula, des d'un enfocament coeducatiu, la curiositat dels alumnes per entendre allò que configura la seva realitat, sobretot el que està a l'abast de la seva percepció i experiència, respectant els seus ritmes d'aprenentatge. Amb aquesta finalitat, es convida a observar, classificar i quantificar, construir, fer-se preguntes, provar i comprovar, per entendre i explicar alguns fenòmens de l'entorn natural pròxim, iniciar-se en l'estima pel medi ambient i en l'adquisició d'hàbits saludables. Per al desenvolupament d'aquesta competència general, es dona una atenció especial a la iniciació primerenca en habilitats logicomatemàtiques bàsiques, la manipulació d'objectes i la comprovació de fenòmens.

Competència digital

La competència digital fa referència a les potencialitats i riscos que genera el món digital i la necessitat de saber-ne fer un ús responsable i respectuós amb les persones i amb el medi, i vetlar per l'educació integral, sobretot en aquesta etapa.

En l'etapa d'educació infantil, s'inicia el procés d'alfabetització digital, que comporta, entre d'altres, l'accés a la informació, la comunicació i la creació de continguts a través de mitjans digitals, així com l'ús saludable i responsable d'eines digitals. A més, l'ús i la integració d'aquestes eines en les activitats, les experiències i els materials de l'aula pot contribuir a augmentar la motivació, la comprensió i el progrés en l'adquisició d'aprenentatges dels alumnes.

En aquestes edats primerenques, especialment en el primer cicle, s'han d'afavorir les activitats necessàries per a un desenvolupament òptim de l'alumne i l'ús de pantalles i mitjans digitals s'ha de retardar i, en tot cas, introduir-se de manera progressiva en el segon cicle. L'adult és el model dels infants i, com a tal, ha de fer un ús adient d'aquestes eines digitals i mantenir la presència i atenció plena envers els infants. Cal, a més, que l'escola acompanyi les famílies en la construcció d'uns criteris i pautes per a l'ús dels mitjans digitals en l'entorn familiar, vetli pel desenvolupament integral de cada infant i compensi les mancances de cada context.

S'entén que en aquesta etapa l'ús dels dispositius digitals ha de ser sempre compartit entre els infants i els adults que els acompanyen per tal de garantir-ne un ús segur i responsable.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre

Resulta especialment rellevant que els alumnes s'iniciïn en el reconeixement, l'expressió i el control progressiu de les emocions i sentiments propis, i avancin en la identificació de les emocions i sentiments dels altres, així com en el desenvolupament d'actituds de comprensió i empatia. D'altra banda, l'escolarització en aquesta etapa implica també el descobriment d'un entorn diferent al familiar, en el qual s'experimenta la satisfacció d'aprendre en societat, es comparteix l'experiència pròpia amb altres persones i s'hi col·labora de manera constructiva. Amb aquesta finalitat, els alumnes comencen a posar en marxa, de manera cada vegada més eficaç, recursos personals i estratègies que els ajuden a desenvolupar-se en l'entorn social amb progressiva autonomia i a resoldre els conflictes a través del diàleg en un context integrador i de suport.

Competència ciutadana

La competència ciutadana fa referència a la capacitat per viure en una societat cada vegada més diversa i complexa, definida per la superposició i integració de cultures diverses, de formes de pensar diferents i d'opcions personals més lliures,

que mai no s'havien assolit en cap societat anterior. Aquest enriquiment comporta una necessitat més gran de les competències socials i cíviques dels ciutadans per poder conuiu en aquest tipus de societat i ser capaç de participar-hi de manera constructiva al llarg de totes les etapes de la vida.

Amb l'objectiu d'establir les bases de l'exercici d'una ciutadania democràtica, s'ofereixen, en aquesta etapa, models positius que afavoreixin l'aprenentatge d'actituds basades en valors de respecte, equitat, igualtat i convivència, per la qual cosa s'ofereixen pautes per a la resolució pacífica i dialogada dels conflictes. Es convida també a la identificació de fets socials relatius a la pròpia identitat i cultura, així com al compromís actiu amb els valors i pràctiques de la sostenibilitat. Amb aquesta finalitat, es promou l'adquisició d'hàbits saludables i sostenibles a partir de rutines que els alumnes van integrant en les seves pràctiques quotidianes. A més, es posen les condicions necessàries per crear comportaments respectuosos amb ells mateixos, amb els altres i amb el medi.

Competència emprenedora

La competència emprenedora fa referència a la capacitat creativa que, lligada amb la iniciativa, permet adaptar-se a cada moment per oferir resposta a les necessitats que es van presentant al llarg de la vida, tot assumint els riscos inherents a la novetat i aprofitant les oportunitats que sorgeixen, en un marc en què l'ètica individual i comuna permeti que els canvis s'esdevinguin en vistes a una millor vida per a tothom.

La creació i la innovació són dos factors clau per al desenvolupament personal, la inclusió social i la ciutadania activa. L'educació infantil és una etapa en què s'estimulen la curiositat, la iniciativa, la imaginació i la disposició a explorar i a crear a través del joc, d'activitats dirigides o lliures, de projectes cooperatius o d'altres propostes d'aprenentatge, la qual cosa suposa una oportunitat per potenciar l'autonomia i materialitzar les idees personals o col·lectives. D'aquesta manera, s'estableixen les bases del pensament estratègic i creatiu i de la resolució de problemes i es fomenta, des de les primeres edats, l'anàlisi crítica i constructiva.

Competència en consciència i expressió culturals

La competència en consciència i expressió culturals fa referència al patrimoni cultural propi i exclusiu dels éssers humans, entenent que la creativitat i l'expressió cultural de les idees, experiències o emocions formen part de la vida de l'ésser humà des dels seus orígens. Encara que aquesta competència es pot adquirir per contacte amb el context propi, cal que des de l'educació formal es treballi per formar persones i ciutadans que puguin comprendre els seus orígens per poder comprendre el seu present i albirar futurs possibles que contribueixin al desenvolupament de cada persona i de la cultura.

Perquè els alumnes construeixin i enriqueixin la seva identitat, es fomenta en aquesta etapa l'expressió creativa d'idees, sentiments i emocions a través de diferents llenguatges i formes artístiques. Així mateix, s'ajuda al desenvolupament de la consciència cultural i del sentit de pertinença a la societat en la qual viuen a través d'un primer acostament a les manifestacions culturals i artístiques pròpies de l'entorn més immediat.

ANNEX 2**Àrees de l'educació infantil**

La necessitat de sistematitzar i planificar l'activitat docent aconsella l'organització del currículum de l'etapa en tres àrees corresponents a àmbits propis de l'experiència i del desenvolupament infantil: Creixement en Harmonia; Descobriment i Exploració de l'Entorn, i Comunicació i Representació de la Realitat. Aquestes tres àrees participen en tots els aprenentatges i contribueixen al desenvolupament de totes les competències clau establertes en l'annex 1 d'aquest Decret, així com a l'assoliment dels objectius d'etapa.

En cada àrea, es proposen unes competències específiques comunes per als dos cicles de l'etapa. Per a la formulació d'aquestes competències específiques s'han tingut en compte les competències clau de la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent en la seva vinculació amb els reptes i desafiaments del segle XXI, la qual cosa connecta amb l'enfocament competencial del currículum: la meta no és la simple adquisició de sabers, sinó el desenvolupament integral dels alumnes, que han d'aprendre a mobilitzar l'aprens per solucionar necessitats reals.

Per a cada àrea i cicle s'estableixen també els criteris d'avaluació. Atès el caràcter propi de l'etapa, aquests criteris d'avaluació no tenen valor acreditatiu, però serveixen com a referents per identificar el ritme i les característiques del progrés que es va produint, i proporcionen una valuosa informació per desenvolupar la labor de prevenció, detecció i intervenció, determinant en edats primerenques. Així mateix, en cada àrea s'inclouen els sabers bàsics que els alumnes han d'integrar, aprendre a articular i mobilitzar en finalitzar cada cicle, per poder desplegar les actuacions a les quals refereixen les competències específiques en el grau d'adquisició esperat en els esmentats criteris d'avaluació.

La divisió en àrees no implica que la realitat es presenti a l'aula de manera parcel·lada. Les tres àrees han d'entendre's com a àmbits d'experiència intrínsecament relacionats entre si, la qual cosa requereix un plantejament educatiu que promogui la configuració de situacions d'aprenentatge globals, significatives i estimulants que ajudin a establir relacions entre tots els elements que conformen aquesta realitat, des del respecte a la cultura de la infància. Aquestes situacions han de promoure la interacció entre iguals, perquè, així com el desenvolupament dels alumnes ho permeti, es pugui respondre en equip al repte proposat. Són, per tant, excel·lents oportunitats per desenvolupar una actitud cooperativa i per aprendre a resoldre de manera adequada els possibles conflictes que puguin sorgir. En l'annex 3 es proporcionen suggeriments i orientacions per al disseny d'aquestes situacions d'aprenentatge.

La inclusió a l'aula dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu apropa els alumnes a la diversitat de formes de ser i estar en el món i els ajuda a observar com actuen les persones que han de desenvolupar-se de forma diferent

ANNEX 3**Situacions d'aprenentatge**

Les situacions d'aprenentatge són instruments de disseny curricular que, a partir de la concreció curricular del centre, integren tots els elements que formen part del procés d'ensenyament i aprenentatge competencial en el marc del tractament globalitzat de les àrees del currículum.

El plantejament de les situacions d'aprenentatge respon al requeriment a les administracions educatives que apareix en el punt 3 de l'article 121 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE), d'afavorir el desenvolupament del currículum mitjançant l'elaboració de models oberts de programació docent que puguin atendre les distintes necessitats dels alumnes. Les situacions d'aprenentatge es despleguen i implementen en forma de programacions d'aula.

L'adquisició efectiva de les competències clau descrites en l'annex 1 del present Decret es veurà afavorida pel desenvolupament d'una metodologia que reconegui els infants com a agents del seu propi aprenentatge. Amb aquesta finalitat, es proposa dissenyar situacions d'aprenentatge associades a les competències clau que s'han concretat per a l'etapa d'educació infantil i les competències específiques de cada cicle i àrea.

Per tal de promoure el desenvolupament de les competències clau dins del currículum de l'etapa, les situacions d'aprenentatge han de ser significatives, obertes i complexes. Han de presentar reptes que es puguin adaptar a les capacitats individuals i al nivell maduratiu dels alumnes i proporcionar les condicions que els puguin encoratjar a valorar críticament, de manera progressiva, el procés d'aprenentatge propi i facilitar, així, una avaluació formativa.

Una situació d'aprenentatge és significativa quan els alumnes poden establir les connexions entre l'aprenentatge adquirit i les aplicacions immediates i potencials que té. És oberta si els facilita l'exploració de diverses possibilitats de coneixement i no només una, incorpora una varietat de tasques, encoratja l'ús de diferents llenguatges i té com a resultat diferents tipus de respostes i produccions. Finalment, és complexa si requereix l'ús de diversos coneixements i sabers del currículum, de manera que permet que els alumnes interrelacionin els diversos elements que en formen part.

En el marc de l'educació infantil, aquestes situacions d'aprenentatge s'han d'entendre com a contextos, ambients i activitats que impliquen el desplegament d'accions que han de ser estimulants, integradores, ben contextualitzades i respectuoses amb el procés de desenvolupament integral de l'alumne en totes les seves dimensions. També han de tenir en compte les potencialitats, interessos, necessitats i diferents maneres de comprendre la realitat de l'alumne.

Les situacions d'aprenentatge parteixen d'una proposta a partir de la qual l'equip educatiu ha d'acompanyar l'infant en el seu procés de desenvolupament i dissenyar els escenaris que facilitin i potenciïn l'aprenentatge, així com adoptar i ajustar els recursos necessaris en resposta a les seves necessitats i interessos. Aquests escenaris han d'afavorir que els alumnes vagin assumint autonomia i responsabilitats individuals i col·lectives.

Les situacions d'aprenentatge desenvolupen les competències específiques de l'àrea, a les quals són aplicables els criteris d'avaluació. Aquestes situacions haurien de permetre a l'equip educatiu i, progressivament, als alumnes relacionar els aprenentatges adquirits amb l'assoliment dels objectius generals de l'etapa.

Les situacions d'aprenentatge han de partir del plantejament clar i precís dels propòsits que s'esperen aconseguir, l'assoliment dels quals suposi la integració d'un conjunt de sabers bàsics. En el cas particular del primer cicle, serà convenient que la pregunta inicial de la situació d'aprenentatge es plantegi des del punt de vista de l'equip educatiu. Aquest equip haurà de facilitar estratègies i proposar tasques i activitats per tal que l'alumne adquireixi les competències específiques perquè hi respongui de manera progressiva.

Aquestes situacions també han d'afavorir la cooperació entre els alumnes i el treball en equip, mitjançant el plantejament de tasques que requereixin habilitats socials i de relació amb els altres.

Atesa la diversitat dels alumnes, és important desenvolupar situacions d'aprenentatge inclusives, que tinguin la flexibilitat suficient per permetre l'adaptació a diferents ritmes d'aprenentatge i que, tot seleccionant les dinàmiques de grup adequades, facilitin la participació de tots els alumnes en les activitats. En aquest sentit, els principis del disseny universal de l'aprenentatge (DUA) són el fonament per a aquest desenvolupament, com estableix el punt 3 de l'article 4 de la LOE. El DUA es basa en el fet de proporcionar als alumnes diversos mitjans d'implicació, representació, acció i expressió en l'activitat.

Així mateix, les situacions d'aprenentatge han d'afavorir la transferència dels aprenentatges adquirits a les diverses situacions de la realitat quotidiana de l'infant en funció del nivell maduratiu. El disseny d'aquestes situacions ha d'afavorir que es desenvolupi progressivament un enfocament crític i reflexiu, que es tractin aspectes relacionats amb l'interès comú, la sostenibilitat, el respecte a la diferència i la convivència, i que els alumnes s'iniciïn en la gestió de les possibles situacions de conflicte mitjançant la cooperació, el diàleg i el consens. A més a més, s'han de tenir en compte les condicions personals, familiars, socials i culturals dels infants, així com el nivell maduratiu i de desenvolupament per detectar aquells elements que puguin generar exclusió i donar-hi resposta i adoptar mesures per a la inclusió. Per això, el marc de referència són els objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030, aprovada per l'Organització de les Nacions Unides.

La Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent les descriu formalment com «una combinació de coneixements, capacitats i actituds adequades al context». En aquest sentit, el context de les situacions d'aprenentatge ha de proposar situacions comunicatives i formatives relacionades amb l'àmbit personal, social i educatiu.

En el context social del centre, els equips docents poden dissenyar situacions d'aprenentatge vinculades a la participació de l'alumne en el seu entorn més proper, tot tenint en compte institucions, associacions i col·lectius. De manera anàloga, es poden dissenyar situacions d'aprenentatge amb la participació de les famílies.

Estructura de les situacions d'aprenentatge

Tenint en compte les consideracions anteriors, l'estructura d'una situació d'aprenentatge que dissenya l'equip docent ha de ser la següent:

1. Identificació. Ha d'incloure l'etapa, el nivell i les àrees de coneixement.
2. Títol, plantejat preferentment en forma de pregunta, de forma que anticipi el repte.
3. Relació de competències específiques i criteris d'avaluació vinculats de l'àrea que es tracten en la situació d'aprenentatge, segons el que s'estableix en l'annex 2 d'aquest Decret. La situació d'aprenentatge ha de fer referència, generalment, a un nombre reduït de criteris d'avaluació del currículum, de forma que permeti, posteriorment, el desplegament d'una programació d'aula en un nombre raonable de sessions. Al llarg del curs escolar, les situacions d'aprenentatge han de permetre atendre els criteris d'avaluació de les competències específiques i incorporar els sabers bàsics que s'han previst i seqüenciat en la concreció curricular del centre per a cada àrea.
4. Relació de coneixements bàsics del currículum mobilitzats per la situació d'aprenentatge (seleccionats dels sabers bàsics de l'àrea d'aquest Decret).
5. Context o contextos (generalment, un màxim de dos si se solapen) en els quals se situa la situació d'aprenentatge.
6. Activitats d'iniciació i dinàmiques de presa de consciència, per part dels alumnes, del propòsit de la situació d'aprenentatge i de coneixement previ del procediment d'avaluació del seu treball.
7. Instruccions i material que han de permetre als alumnes la superació dels reptes que es plantegen. A l'efecte de redactar la situació d'aprenentatge, no es tracta de generar en aquest punt tota la documentació i el material que serà necessari, sinó fer una previsió general. Els detalls concrets de les instruccions i material específic s'han de recollir en les programacions d'aula que es despleguen a partir d'aquesta situació.

8. Resum de la descripció de tasca o tasques que els alumnes han de realitzar dins la situació d'aprenentatge i planificació, així com tipus i característiques del producte o productes de la tasca o tasques.
9. Procediments de retroacció, revisió i supervisió per part dels mestres durant la realització de la tasca o tasques per afavorir l'autoregulació dels alumnes, per tal que aquests puguin ser conscients de com progressa el seu aprenentatge i prendre les decisions més adients per millorar-lo i superar les dificultats que sorgeixin.
10. Procediment i dinàmiques d'avaluació final, qualificació i transferència del coneixement.

